

79 Arkeologstigen

Arkeologstigen är en 4 km lång promenad genom ett märkligt fornlämningsområde med intressanta sevärdheter som ett höggravfält från folkvandringstiden (500-talet e Kr), en runsten från 1100-talet och en kyrkoruin från 1200-talet.

Kvissle-Nolby-Prästbolet, Njurunda socken, Medelpad har varit en centralbygd från järnålder och medeltid med ålderstigna vägar och gamla gårdar. Under folkvandringstid 400-600 e Kr då havsytans nivå var 15 m högre än idag var Ljungan en viktig handelsled för järn, päls och skinn från inlandet.

Gårdarna med väggar av flätade vidjor och lera vid Kvissle älvmyrning kontrollerade handeln som gav ett välstånd vilket visar sig i dom kvarvarande monumentala gravhögarna, varav en är Norrlands största. Här fanns en stormannaklass med ekonomisk, politisk och religiös dominans. En storkvinnogård fanns antagligen i Västerby vid Kaptensdalen, där hittades ett gravklot med ett kors inristat över mitten och en ring runtom.

Gravgåvorna visar på en kontakt med kontinenten genom sitt innehåll av romerska importvaror i brons, glas och guld. Under vikingatiden reses en runsten över Bure.

Under 1100- eller- 1200 talet byggde stormannaätten ett kapell av sten. En ny religion inträdde på en plats som tidigare varit en förhistorisk begravningsplats.

Under förhistorisk tid var Ljungan den viktigaste kommunikationsvägen. Under medeltiden gick Norrstigen, en landsväg av betydelse, genom området. Stigen som leder förbi flera av gravmonumenten från järnåldern samt Kvissle kapellruin och präststunet med sin spännande historia om prästfrun, Lovisa von Burghausen, som slutade sina sista dagar där och som lever kvar bybornas minne.

Cirka 15 km söder om Sundsvall. Kör E4 söderut och ta av västerut på Tunavägen i Kvissleby. Sväng sedan vänster in på Gamla vägen. Området med gravkullar breder ut sig när du har passerat bebyggelsen.

